

ICILS 2013

VÝSLEDKY Z PILOTNÍHO ŠETŘENÍ

Mezinárodní šetření
počítačové a informační
gramotnosti

Praha, listopad 2012

ŠKOLNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jih, Komenského 459, Mariánské
Lázně

KÓD VAŠÍ ŠKOLY: S15

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato zpráva je spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

ÚVOD

Jsme rádi, že vám můžeme představit školní zprávu z pilotního šetření ICILS, která obsahuje výsledky vaší školy v kontextu ostatních zapojených škol za Českou republiku. Kromě výsledků počítačového testu zde naleznete rovněž některé zajímavé výstupy ze žákovského dotazníku, dotazníku pro učitele a dotazníku pro ředitele škol. Děkujeme, že jste se do pilotního šetření zapojili a doufáme, že pro vás bude tato zpětná vazba užitečná.

ICILS 2013

Mezinárodní šetření ICILS (*International Computer and Information Literacy Study*) je zaměřeno na dovednosti žáků 8. ročníků v oblasti počítačové a informační gramotnosti, včetně specifických podmínek, v nichž je tato gramotnost rozvíjena. Cílem šetření je zodpovědět následující výzkumné otázky:

- Jak se liší počítačová a informační gramotnost žáků v jednotlivých zemích a v rámci těchto zemí?
- Jaké aspekty vzdělávacích systémů mají souvislost s úspěšností žáků?
- Jak technologické zázemí žáků souvisí s jejich úspěchy v počítačové a informační gramotnosti?
- Jak socioekonomické zázemí žáků ovlivňuje výsledky v oblasti počítačové a informační gramotnosti?

Šetření ICILS 2013 je organizované Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků ve vzdělávání (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA*) a je do něj zapojeno 20 zemí. Pilotní šetření proběhlo v České republice na jaře roku 2012 ve 44 školách. Hlavní sběr dat proběhne na jaře roku 2013 na 170 školách. Výsledky hlavního šetření budou zveřejněny v druhé polovině roku 2014.

V České republice je šetření realizováno národním centrem zřízeným v rámci České školní inspekce. Své případné dotazy, náměty či připomínky adresujte národnímu koordinátorovi projektu. Více informací o šetření ICILS 2013 naleznete na webových stránkách projektu.

Národní koordinátor projektu

PhDr. Josef Basl, Ph.D.
Tel.: 235 091 058
E-mail: josef.basl@csicr.cz

Webové stránky projektu

www.icils.cz
www.iea.nl/icils
<http://icils2013.acer.edu.au/>

PILOTNÍ ŠETŘENÍ ICILS (2012)

Pilotní šetření je důležitou součástí celého projektu a jeho cílem je především ověřit kvalitu a nastavení testových nástrojů, které budou následně použity při hlavním sběru dat. Pilotní šetření ICILS proběhlo na jaře roku 2012 a vedle vaší školy se do něj zapojilo dalších 43 základních škol a víceletých gymnázií. Testové moduly na USB flash discích vypracovalo v průběhu pilotního šetření celkem 766 žáků ze všech krajů České republiky. Každý žák měl za úkol vypracovat dva z celkem čtyř třicetiminutových testových modulů, které mu byly náhodně přiděleny. Testové moduly ověřovaly znalosti a dovednosti žáků v nejrůznějších oblastech: vyhledávání informací, sdílení informací, práce s dokumenty a editory (text, tabulka, obrázek, prezentace), bezpečnostní aspekty práce v internetovém prostředí aj.¹

Kromě žáků byli do šetření zapojeni také ředitelé škol, ICT koordinátoři a učitelé žáků osmého ročníku (odpovídajících ročníků víceletých gymnázií), kteří vyplňovali dotazníky elektronicky prostřednictvím webové aplikace.

VÝSLEDKY ŽÁKOVSKÉHO TESTU

Na následujících stranách naleznete tabulky a graf, obsahující výsledky žáků v počítačovém testu (test ICT) – průměrnou úspěšnost. Dozvíte se, jak si vaši žáci vedli ve srovnání s ostatními školami zapojenými do pilotního šetření. Je třeba zdůraznit, že srovnáváme pouze výsledky zúčastněných škol a že tyto výsledky není možné zobecňovat na širší populaci, např. celou ČR (testování nebylo provedeno na reprezentativním vzorku škol). Stejně tak není možné provést mezinárodní srovnání získaných dat. Jak jsme již uvedli, pilotní šetření slouží primárně k ověřování testových nástrojů, nikoli k podrobné analýze získaných dat. I přesto se národní centrum snaží poskytnout zúčastněným školám zpětnou vazbu a představit vybrané výsledky.

Aby byla zajištěna anonymní povaha výsledků, v grafech jsou jednotlivé školy označeny kódy. Kód vaší školy naleznete na titulní straně této zprávy a je použit u tabulek a v grafu. Totožnost ostatních škol vám sdělit nemůžeme, pouze rozlišení na základní školy a víceletá gymnázia.

Tabulka 1 uvádí průměrnou úspěšnost žáků v testu. Obsahuje souhrnné výsledky všech žáků zapojených škol, výsledky žáků základních škol a víceletých gymnázií a výsledky chlapců a dívek.

Tabulka 2 uvádí celkovou průměrnou úspěšnost žáků vaší školy a průměrnou úspěšnost dívek a chlapců vaší školy s možností srovnání s průměrnými hodnotami pro základní školy a víceletá gymnázia.

Graf 1 znázorňuje průměrnou úspěšnost žáků jednotlivých škol. Výsledky základních škol jsou znázorněny zelenou barvou a výsledky víceletých gymnázií barvou žlutou. **Průměrná úspěšnost vaší školy je zvýrazněna růžovou barvou a označena kódem vaší školy.**

---

¹ Ukázkou testových modulů naleznete na mezinárodních webových stránkách <http://icils2013.acer.edu.au/examples/>.

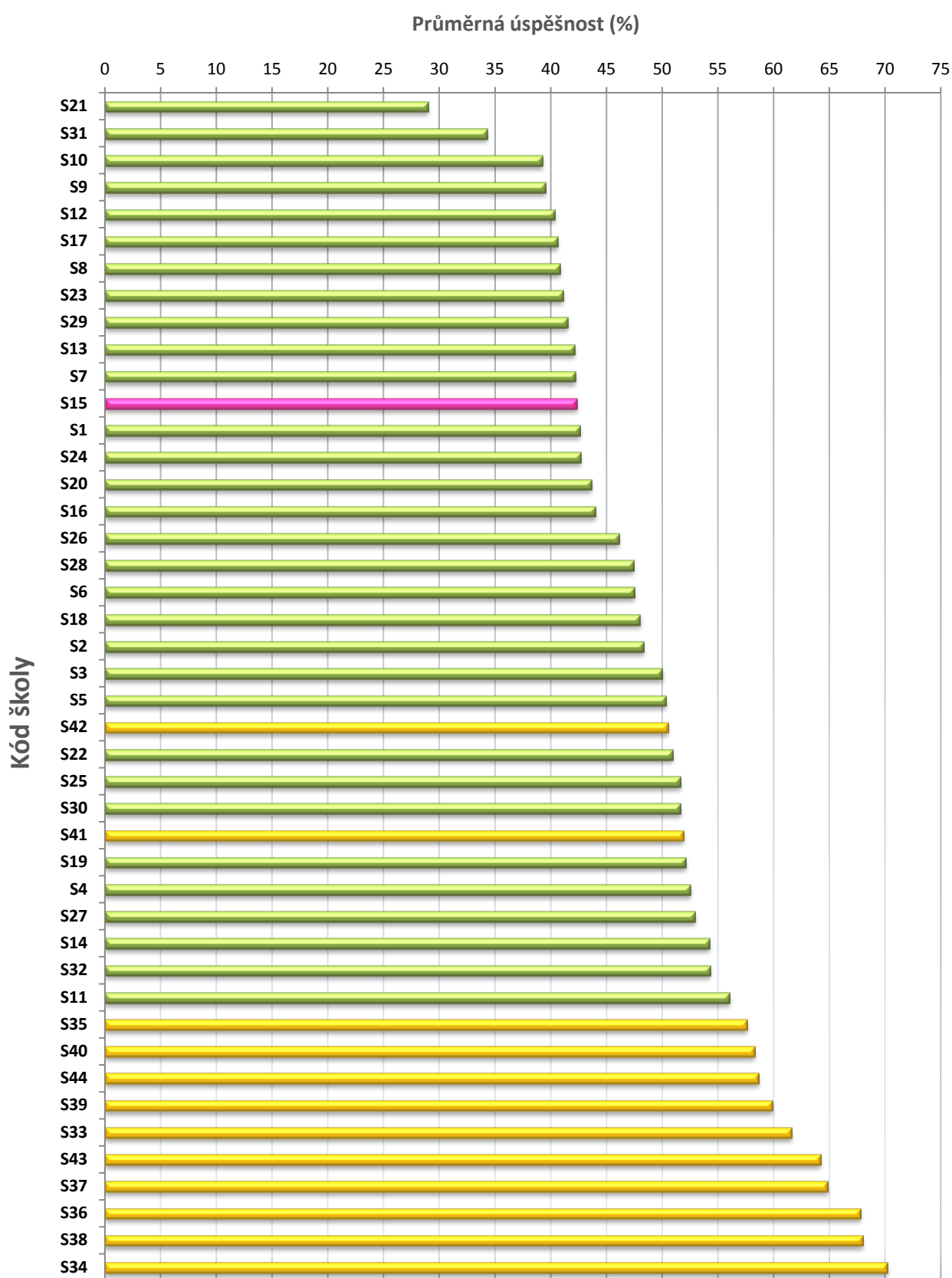
Tabulka 1: Průměrná úspěšnost v České republice

	Průměrná úspěšnost (%)		
	CELKEM	Dívky	Chlapci
ČR	50,1	51,7	48,2
Základní školy	45,8	47,1	44,6
Víceletá gymnázia	61,4	62,1	59,8

Tabulka 2: Průměrná úspěšnost vaší školy

	Průměrná úspěšnost (%)		
	CELKEM	Dívky	Chlapci
Vaše škola	42,3	43,4	41,6
Základní školy	45,8	47,1	44,6
Víceletá gymnázia	61,4	62,1	59,8

Graf 1: Průměrná úspěšnost jednotlivých škol

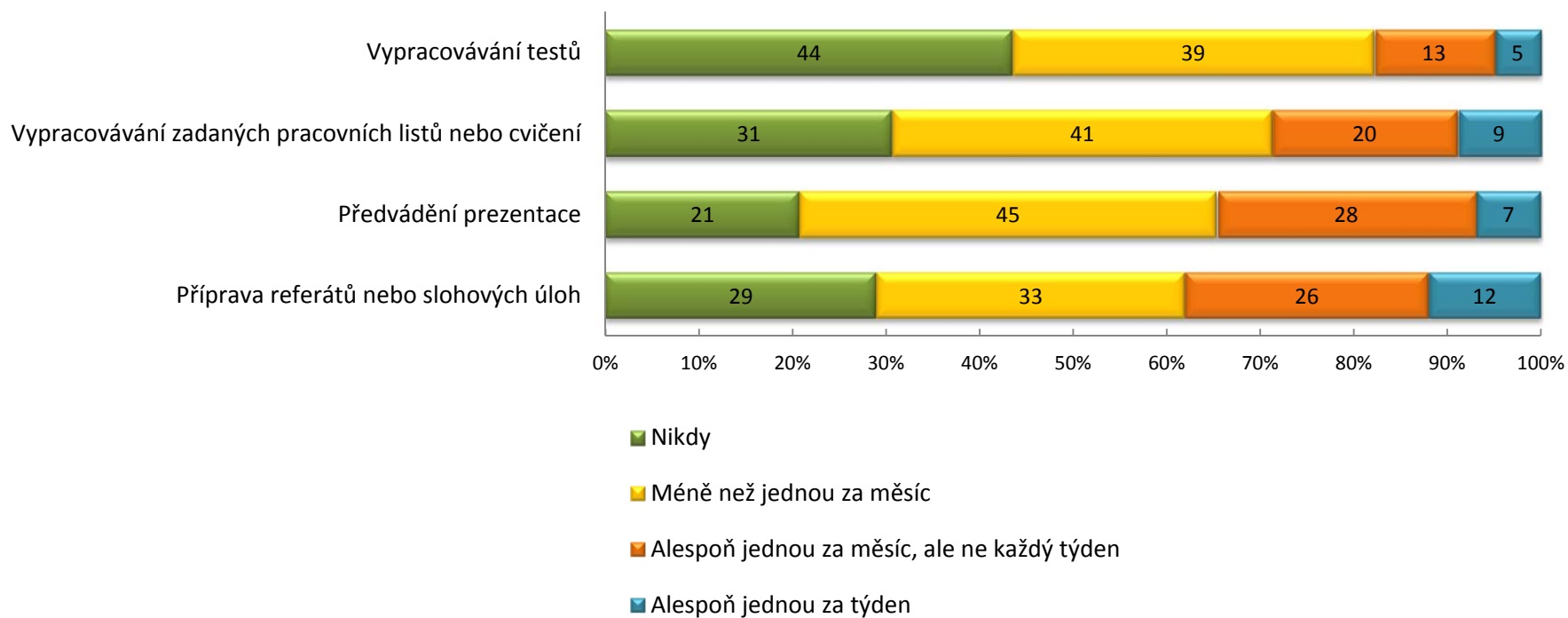

ŽÁKOVSKÝ DOTAZNÍK: VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

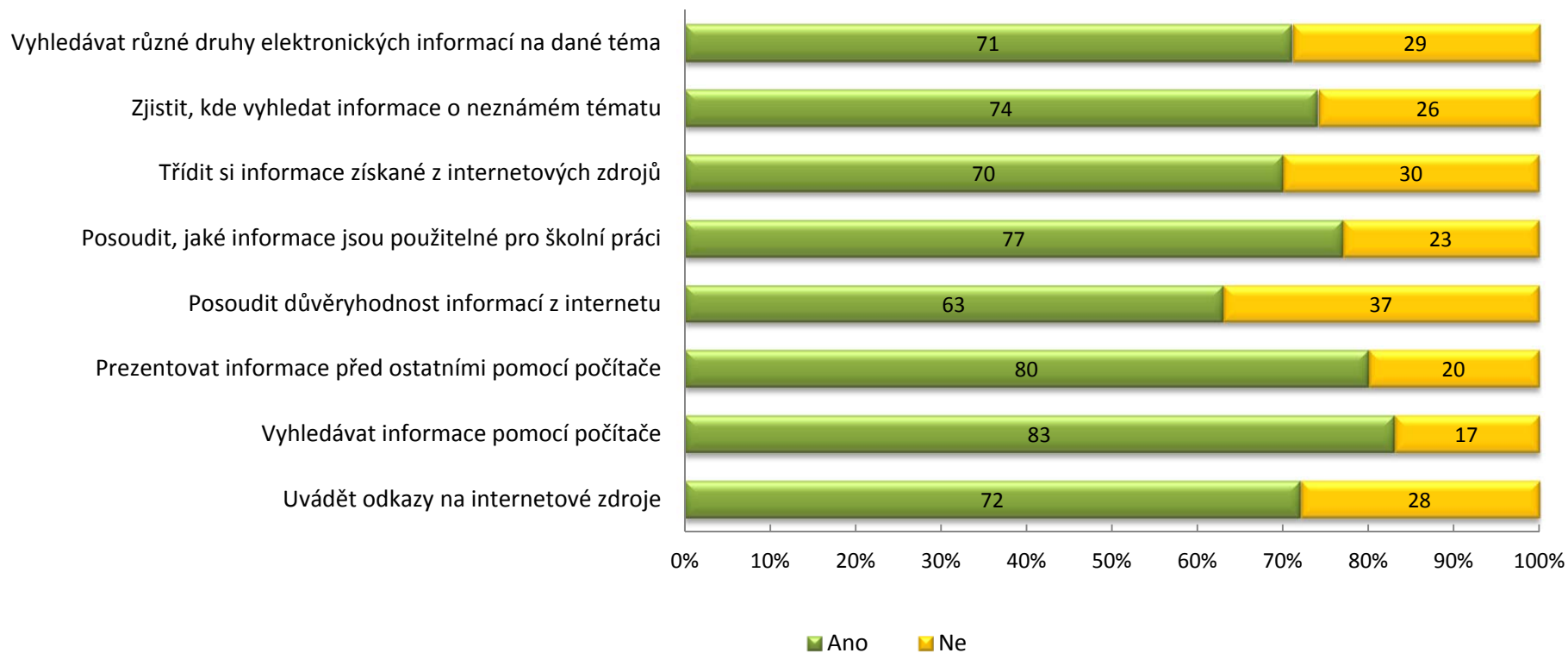
Každý žák vyplňoval elektronicky na počítači kromě testových modulů také dotazník. Ten byl tvořen otázkami zjišťujícími informace o žákovi, jeho domově a rodině, o používání počítače a internetu a o postojích vůči používání informačních technologií.

Níže uvádíme vybraná zjištění ze žákovského dotazníku. Výsledky reprezentují všech 44 základních škol a víceletých gymnázií, které se zapojily do pilotního šetření.

Graf 2: Jak často používáš ve škole počítač k následujícím studijním účelům?

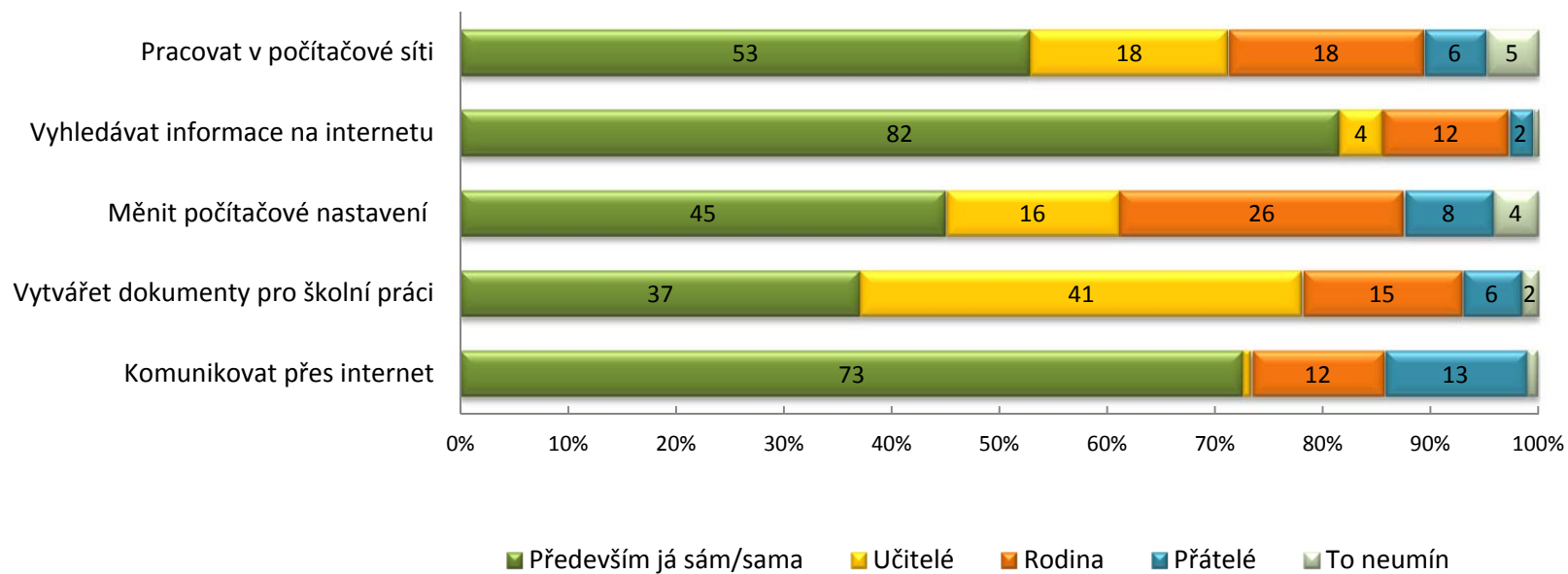

Graf 3: Naučil/a ses ve škole, jak provádět následující úkony?

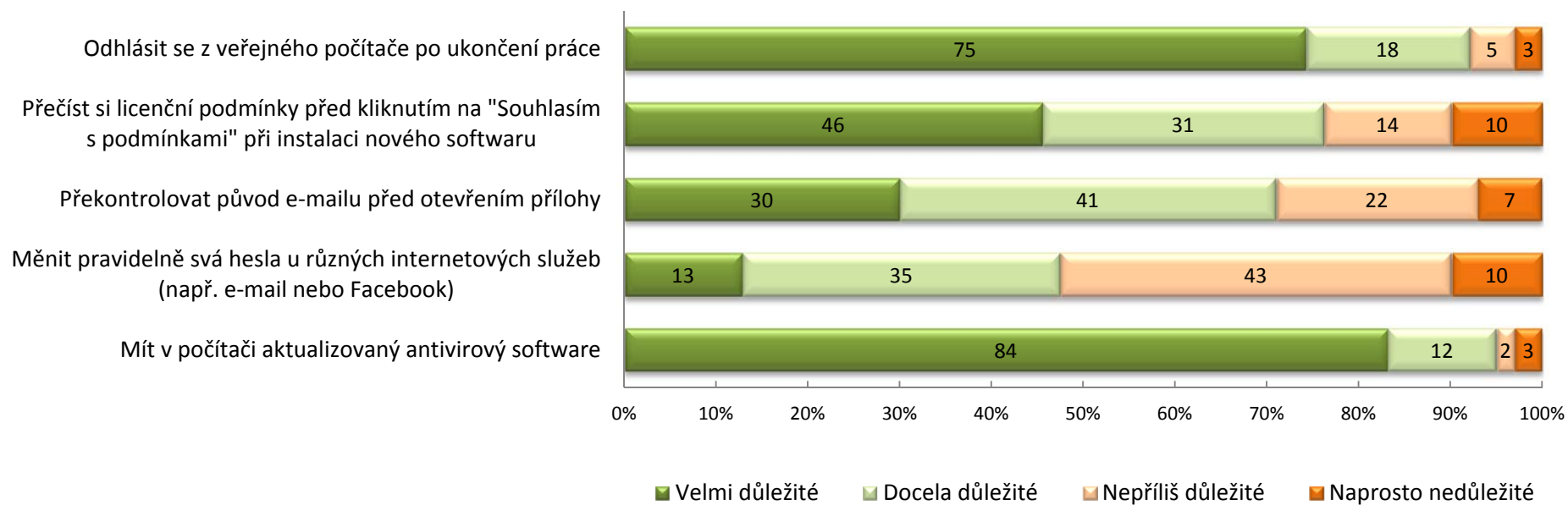

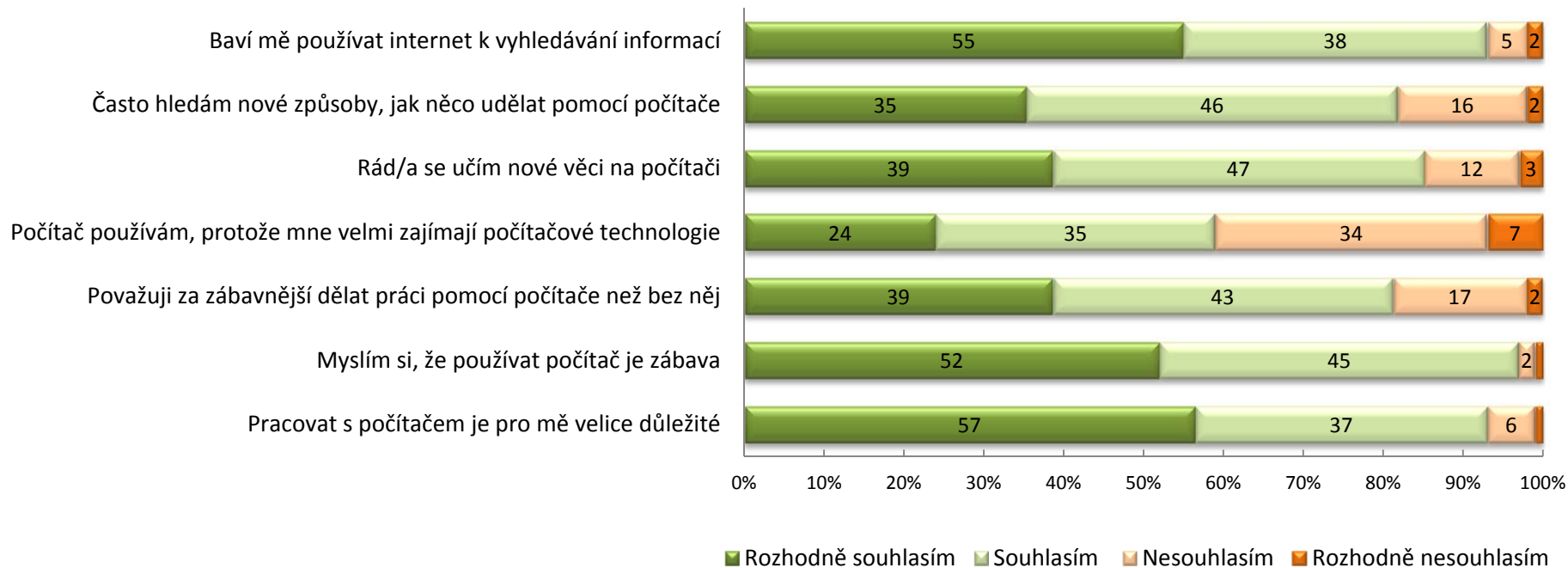
Graf 4: Kdo tě především naučil následující věci?

Graf 5: Jak důležité jsou následující věci?

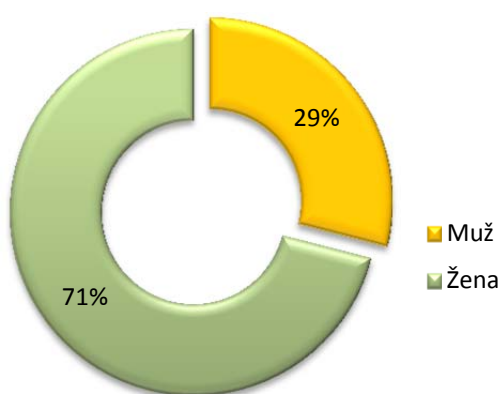
Graf 6: Když se zamyslíš nad svými zkušenostmi s počítačem: Nakolik souhlasíš s následujícími tvrzeními?

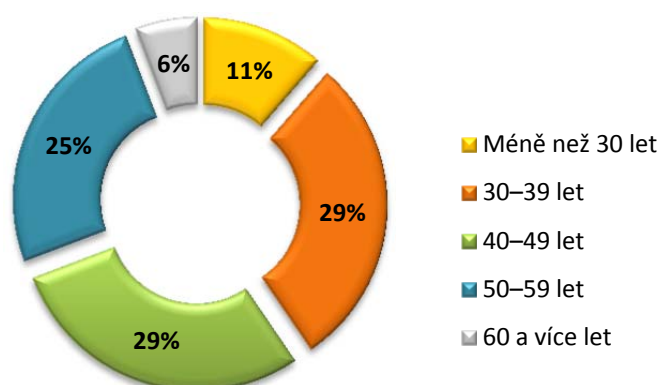
DOTAZNÍK PRO UČITELE: VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci pilotního šetření ICILS vyplnili náhodně vybraní učitelé osmých ročníků a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií online dotazník. Otázky v dotazníku byly zaměřeny např. na používání počítače (ve škole, mimo školu) a na úroveň počítačových kompetencí. Dotazník vyplnilo celkem 549 učitelů. Následující grafy znázorňují zastoupení respondentů podle pohlaví, věku a hlavního vyučovaného předmětu. Níže pak uvádíme vybraná zjištění z učitelského dotazníku.

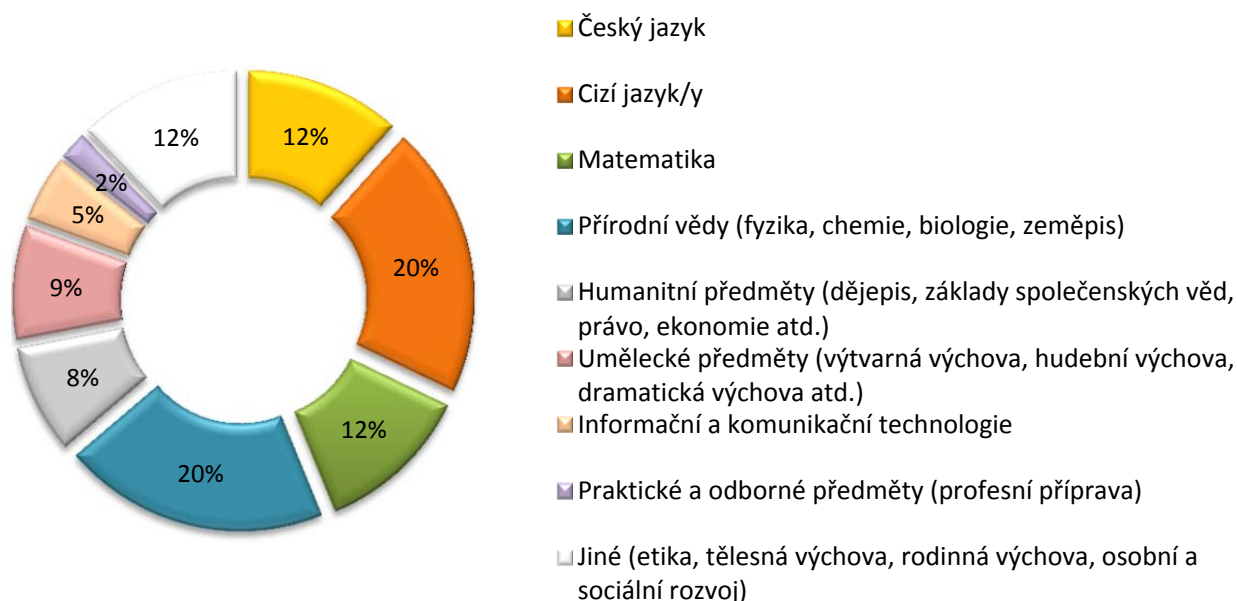
Graf 7: Podíl mužů a žen v dotazované populaci učitelů

Graf 8: Podíl věkových kategorií v dotazované populaci učitelů

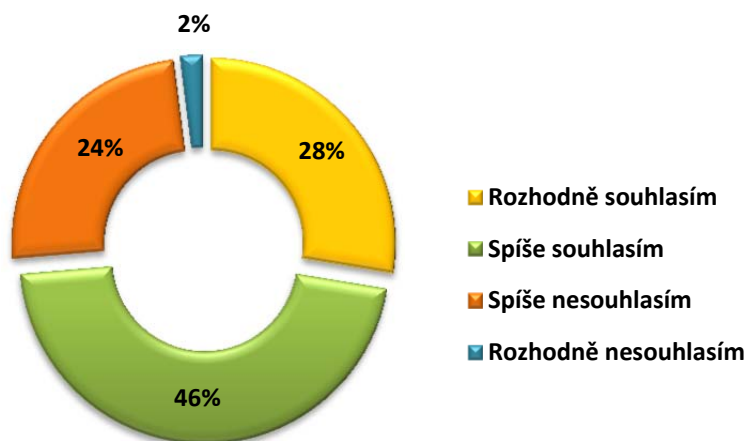
Graf 9: Rozložení dotazované populace učitelů podle hlavního vyučovaného předmětu

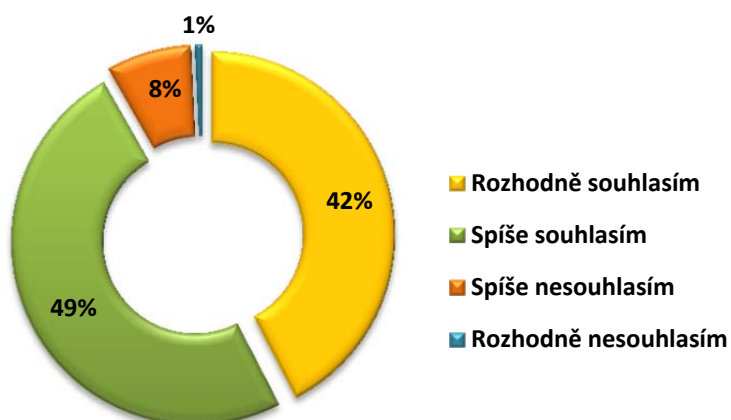
VYUŽÍVÁNÍ ICT PŘI VÝUCE A STUDIU VE ŠKOLE

Graf 10: Využívání ICT ve škole vede ke zhoršení písemného projevu žáků

Jak je patrné z grafu č. 10, tři čtvrtiny učitelů rozhodně nebo spíše souhlasí s tvrzením, že využívání ICT při výuce a studiu ve škole vede ke zhoršení písemného projevu žáků. Nebyly shledány rozdíly mezi vyučujícími různých předmětů; míra souhlasu s daným tvrzením se pohybuje u všech skupin vyučujících mezi 70 a 80 %.

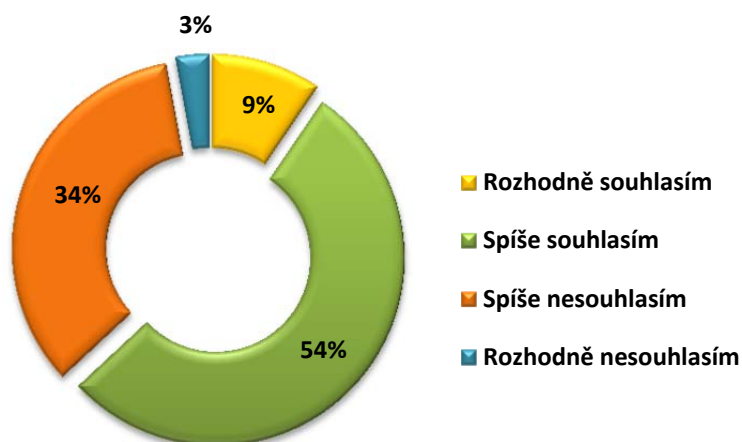

Graf 11: Využívání ICT ve škole pomáhá žákům efektivněji shromažďovat a zpracovávat informace

Více než 90 % učitelů se domnívá, že využívání ICT ve škole napomáhá žákům efektivněji shromažďovat a zpracovávat informace. Nejvíce jsou o platnosti tohoto tvrzení přesvědčeni učitelé praktických a odborných předmětů profesní přípravy.

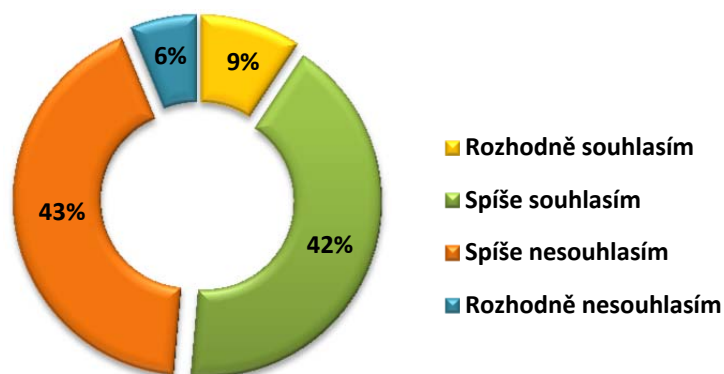
Graf 12: Využívání ICT ve škole pomáhá žákům naučit se spolupracovat s jinými žáky

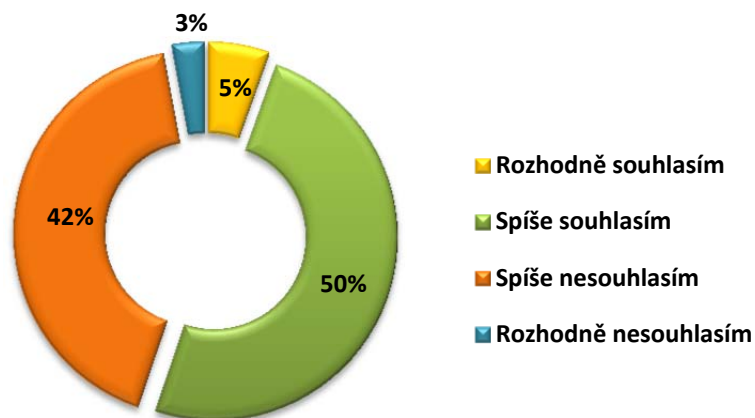
Pozitivní přínos využívání ICT ve škole pro rozvíjení spolupráce mezi žáky spatřuje průměrně 63 % učitelů. Míra souhlasu (kategorie rozhodně souhlasím, spíše souhlasím) se pohybuje mezi 51 % u učitelů matematiky a 70 % u učitelů ICT.

Graf 13: Využívání ICT ve škole jen podporuje kopírování materiálů z veřejných internetových zdrojů

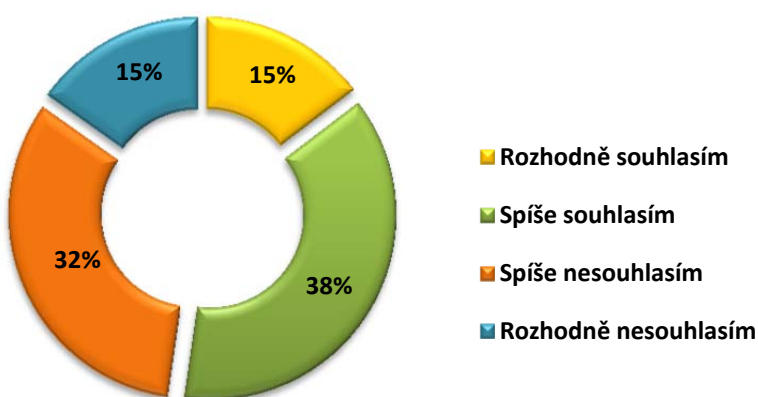
I přesto že okolo 90 % učitelů souhlasí s tvrzením, že využívání ICT ve škole napomáhá žákům efektivněji shromažďovat a zpracovávat informace (viz graf 11), celá polovina učitelů rozhodně souhlasí nebo souhlasí s tvrzením, že využívání ICT ve škole jen podporuje kopírování materiálů z veřejných internetových zdrojů. Nejvíce je tento názor rozšířen mezi učiteli českého jazyka (60 %), naopak nejméně ho podporují učitelé ICT (40 %).

Graf 14: Využívání ICT ve škole zlepšuje studijní výkony žáků

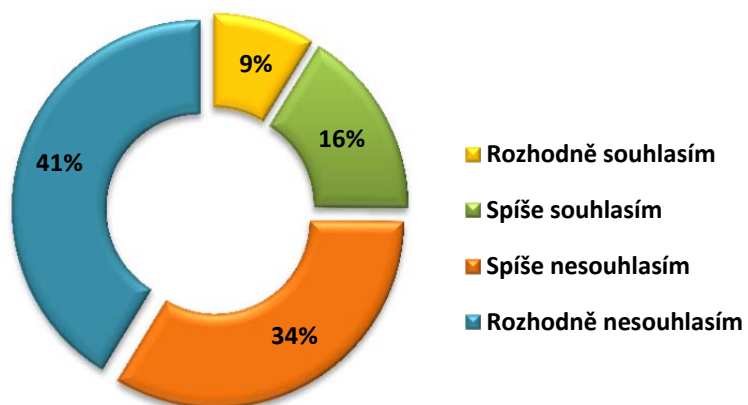

Graf 15: Používání ICT při výuce není v naší škole považováno za prioritu

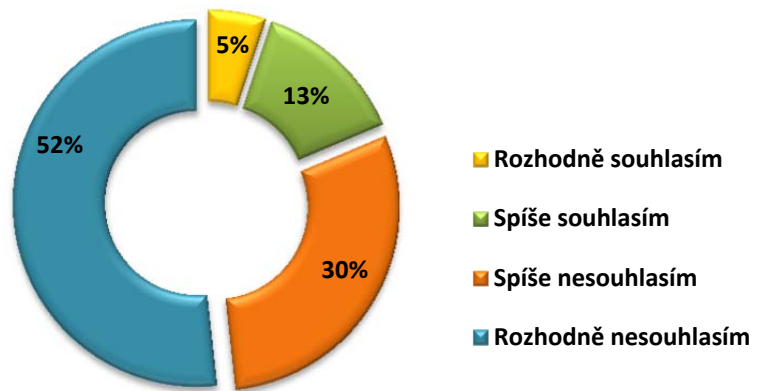
Graf 16: Naše škola nemá dostatečné ICT vybavení (např. počítače)

Ukázalo se, že tři čtvrtiny učitelů považují ICT vybavení ve svých školách za dostatečné. 9 % učitelů nicméně rozhodně považuje ICT vybavení ve své škole za nedostatečné.

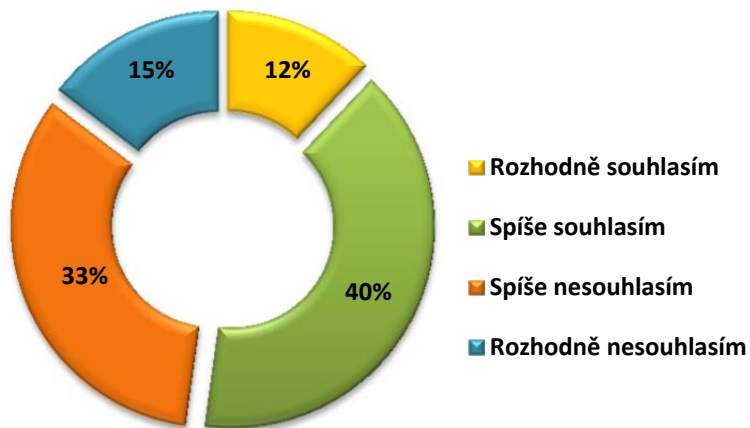

Graf 17: Naše škola má omezené internetové připojení (např. pomalá nebo kolísající rychlost)

Z odpovědí učitelů je patrné, že více než 80 % učitelů nepovažuje internetové připojení ve své škole za omezené.

Graf 18: Na přípravu vyučovacích hodin zahrnujících práci s ICT není dostatek času

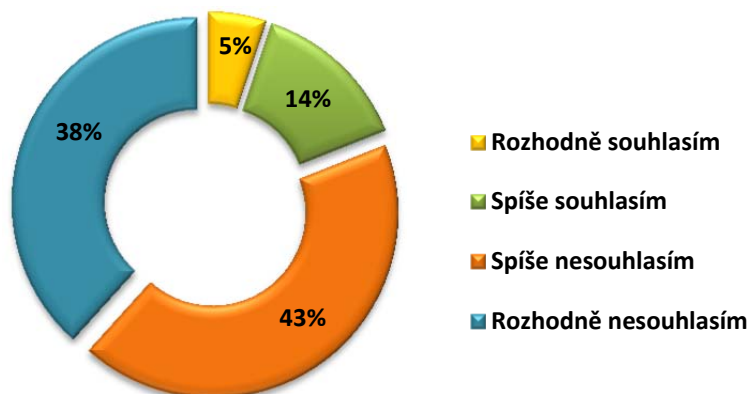

Přibližně polovina učitelů nemá dostatek času na přípravu vyučovacích hodin zahrnujících práci s ICT, nicméně zde existují rozdíly mezi skupinami učitelů jednotlivých předmětů. Zatímco 58 % učitelů matematiky souhlasí s uvedeným výrokem, mezi učiteli humanitních a praktických předmětů je to jen okolo 35 %.

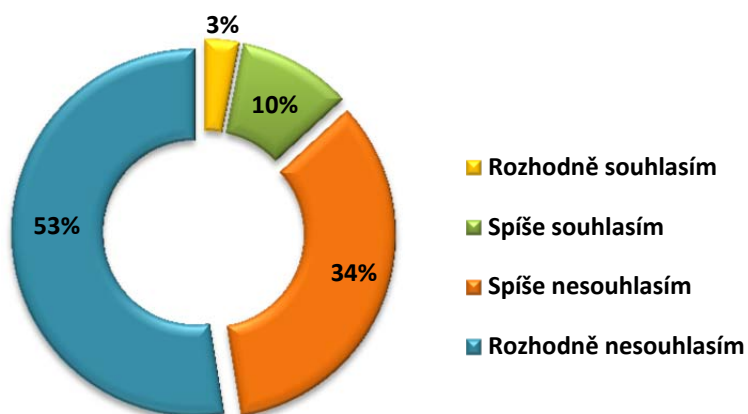

Graf 19: Nemám dostatečné podmínky pro rozvíjení vlastních odborných znalostí práce s ICT.

Jak je patrné z grafu 19, jedna pětina zúčastněných učitelů nemá podle svého názoru dostatečné podmínky pro rozvíjení vlastních odborných znalostí práce s ICT. Rozdíly mezi učiteli různých předmětů či mezi učiteli různého věku nebyly zjištěny.

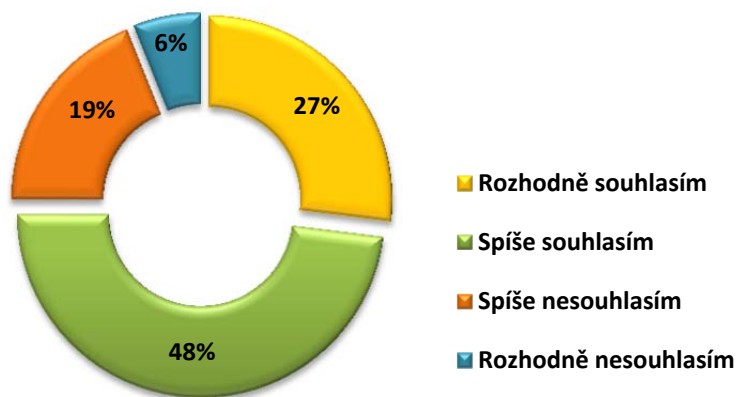

Graf 20: Nemáme dostatečnou technickou podporu kolegů starajících se o ICT vybavení

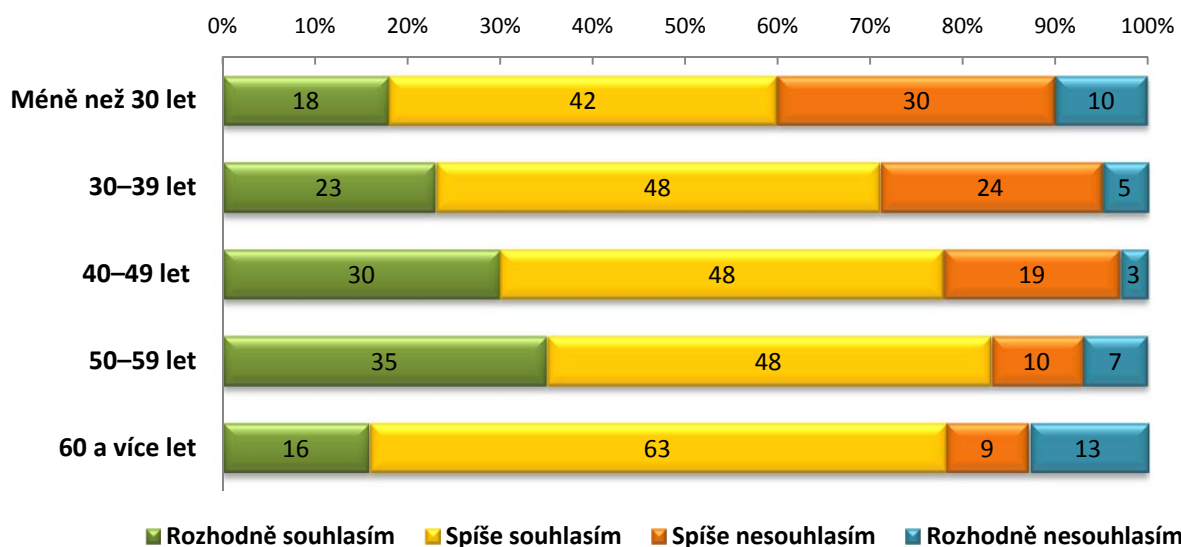

Graf 21: Spolupracuji s dalšími učiteli na lepším využití ICT při výuce ve třídě (učitelé celkem)

Ukázalo se, že tři čtvrtiny učitelů spolupracují s dalšími učiteli na lepším využití ICT při výuce. Jak je patrné z grafu 22 níže, existují zde určité rozdíly mezi učiteli různých věkových kategorií. Míra spolupráce za účelem lepšího využití ICT ve výuce je vyšší u starších učitelů v porovnání s učiteli mladšími.

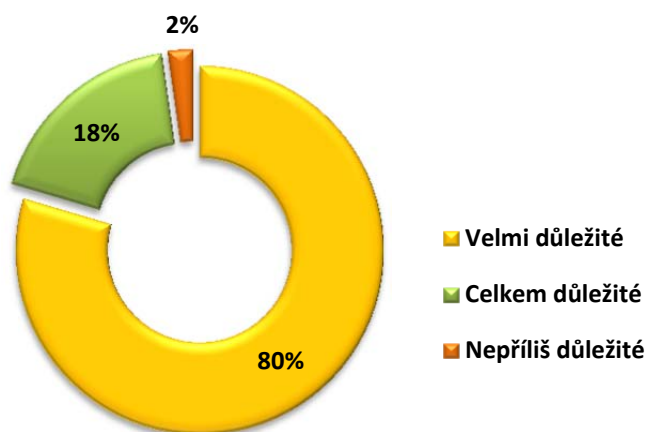
Graf 22: Spolupracuji s dalšími učiteli na lepším využití ICT při výuce ve třídě (učitelé podle věku)

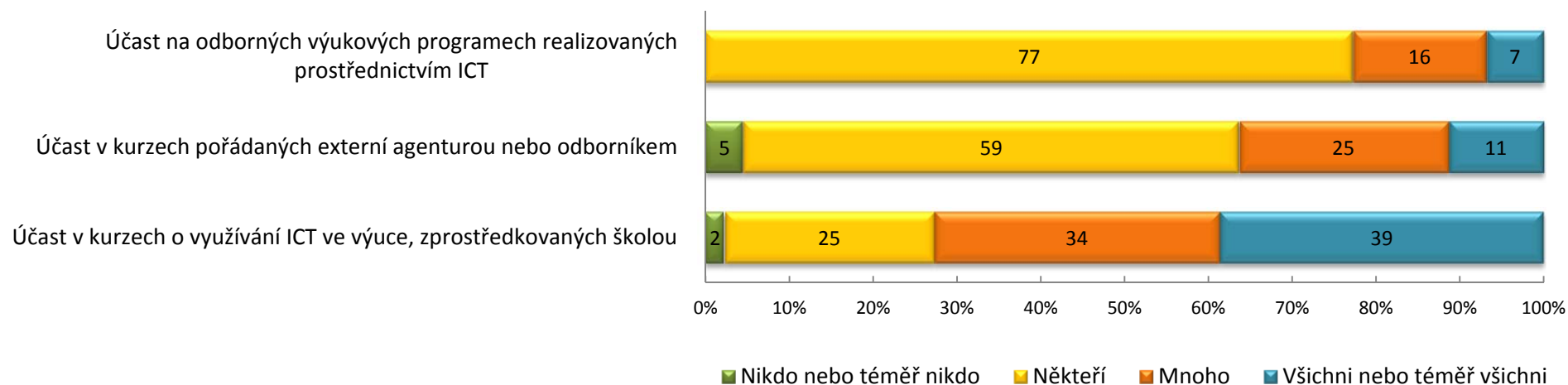
DOTAZNÍK PRO ŘEDITELE: VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci pilotního šetření ICILS vyplnili ředitelé zúčastněných školských škol dotazník. Tento on-line dotazník zjišťoval informace o používání a správě informačních technologií ve školách a o školních charakteristikách. Dotazník vyplnilo celkem 44 ředitelů a níže se můžete seznámit s vybranými výsledky.

Graf 23: Jak důležité je podle vašeho názoru využívání ICT v osmém ročníku (odpovídajícím ročníku víceletého gymnázia) vaší školy pro rozvíjení počítačových dovedností žáků, jako je práce s textovým a tabulkovým procesorem, či používání emailu?

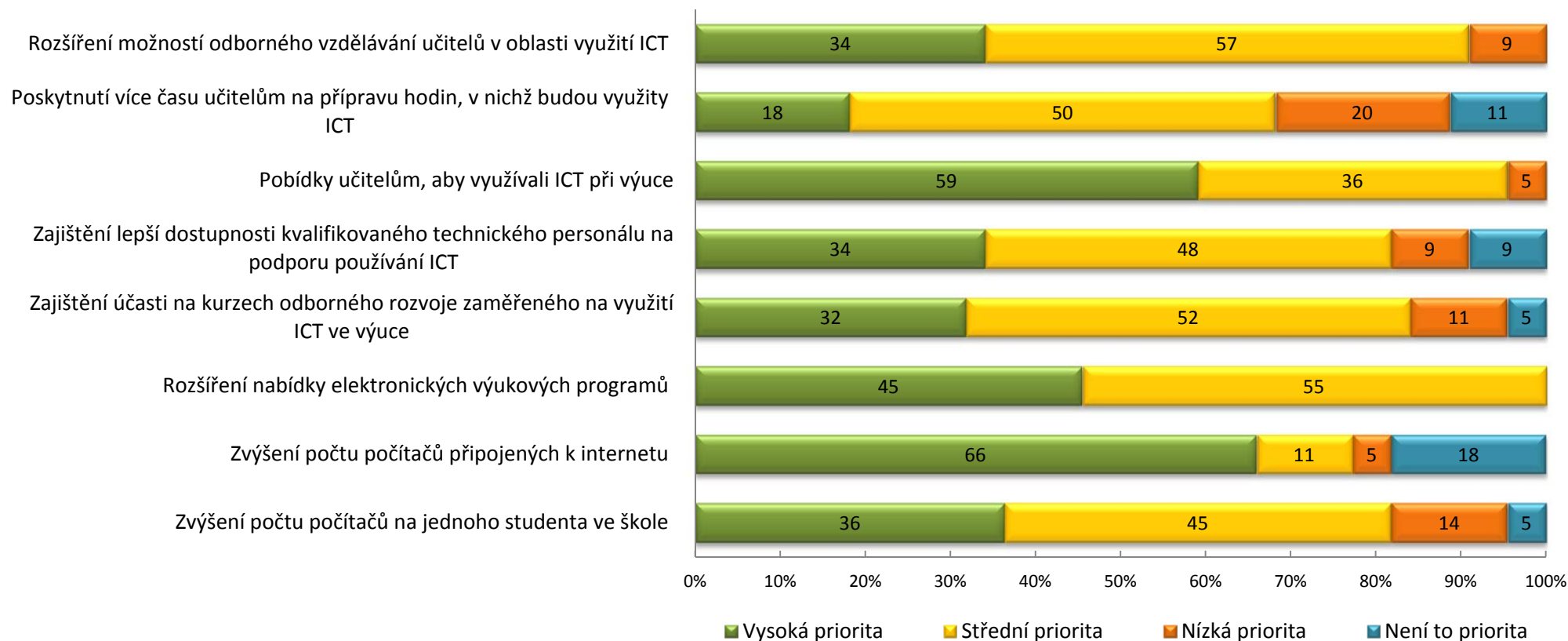

Graf 24: Kolik učitelů z vaší školy se účastní následujících forem dalšího vzdělávání týkajícího se využívání ICT ve výuce a vzdělávání?

Ukázalo se, že účast učitelů na dalším vzdělávání v oblasti ICT je v zúčastněných školách poměrně rozšířená. Ve 40 % škol jsou všichni nebo téměř všichni učitelé zapojeni do kurzů o využívání ICT ve výuce, které jim zprostředkovává škola, na třetině škol je to mnoho učitelů a na čtvrtině škol jsou do takových kurzů zapojeni alespoň někteří učitelé. Účast v kurzech pořádaných externí agenturou nebo odborníky je méně častá, přesto jsou do takových kurzů na 95 % škol zapojeni minimálně někteří učitelé. V případě účasti na odborných výukových programech realizovaných prostřednictvím ICT lze konstatovat, že se této aktivity účastní někteří učitelé na všech školách.

Graf 25: Jaká priorita je ve vaší škole přisuzována následujícím způsobům podpory využívání ICT při výuce a studiu?

Jak je patrné z grafu 25, vysoká priorita je v zúčastněných školách nejčastěji přisuzována zvýšení počtu počítačů s internetovým připojením a pobídkám učitelům, aby využívali ICT ve výuce. Vysoká nebo střední priorita je potom ve všech školách přisuzována rozšíření nabídky elektronických výukových programů a na více než 90 % škol je pak přisuzována rozšíření možností odborného vzdělávání učitelů v oblasti ICT a pobídkám učitelů k využívání ICT při výuce.